

Informace k Aujeszkyho chorobě prasat

Aujeszkyho choroba je akutní virová choroba, postihující většinu savců s výjimkou člověka. Zvýšenou náchylnost projevují psi a kočky. Projevuje se zánětem mozku, nervovými příznaky (pro které se tomuto onemocnění také říká pseudovzteklina), značným svěděním a téměř vždy končí smrtí. Zvláštní roli v přenosu hraje prase, které infekci přežívá a stává se přenašečem viru. Nákaza se vyskytuje na celém světě a hromadně postihuje především prasata. U nás byla v hospodářských chovech prasat tato nákaza eliminována v roce 1988. V poslední době se u nás zvýšil počet záchytů u divokých prasat. V naší republice v roce 2011 byla pozitivita zjištěna asi ve 20% vyšetřovaných vzorků krve divočáků.

Původcem je Herpesvirus suis. Tento virus je poměrně odolný a v zevním prostředí přežívá v závislosti na teplotě týdny, v zamraženém mase i měsíce. Běžné dezinfekční přípravky jej ničí.

Hlavním rezervoárem viru v přírodě jsou divoká prasata. U nich jsou klinické příznaky závislé na věku. U selat se mohou projevit úhyny s nervovými příznaky, dospívající kusy mají mírnější příznaky, většinou respirační. Dospělá prasata nemusí vykazovat žádné příznaky a jsou nejčastěji přenašeči viru. K nakažení ostatních zvířat dochází nejčastěji perorální cestou, tj. kontaktem či pozřením tkání nemocných zvířat. Pro lovecké psy existuje zejména riziko při jejich asistenci při vyvrhování, olizování barvy a zkrmování tepelně neupraveného masa. Vzájemné šíření této nemoci mezi psy a kočkami nebylo prokázáno, tato zvířata většinou virus nevyklučují.

Klinické příznaky u psů a koček se objevují za 2 – 6 dnů po nakažení. Nástup je rychlý a výrazný. Nejprve apatie, nechutenství, posléze nervové příznaky – neklid a podráždění, až záchvaty zuřivosti. Dále zježená srst, zimomřivost a někdy zvýšená teplota. Většinou se projeví zvýšené olizování, přerůstající ve tření a škrábání až do krve ponejvíce na hlavě, někdy na krku a plecích. Následuje obrna hrtanu a polykacích svalů, dochází k slinotoku a někdy změně hlasu. Nervové příznaky se stupňují – nastupují nervové záškuby na hlavě a krku. Zvířata hynou většinou do 2 dnů. Úmrtnost je prakticky 100%. Diagnostika onemocnění se provádí specifickými laboratorními metodami. Žádná léčba neexistuje. Vakcína pro psy a kočky zatím není k dispozici, je nutno pro ni vytvořit legislativní podklady a prakticky je ve stadiu vývoje.

Pro myslivce tudíž prevence spočívá zejména v zabránění přístupu psů a koček k tepelně nezpracovaným tkáním divokých prasat.

Informaci zpracoval MVDr. Bednarski

Použitá literatura: Infekční nemoci psů a koček, M. Svoboda, Z. Pospíšil, Brno, 1996